

Cornell Kas ?skelet Rahats?zI???? ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cornell Kas ?skelet Rahats?zI???? ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19357>

Özet

Cornell Kas ?skelet Rahats?zli??? Ölçe?i (CK?RÖ), orijinal ad? Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire (CMDQ) olan ve i?yerinde çal??anlar?n ya?ad??? kas iskelet sistemi rahats?zli?klar?n?n (K?SR) ciddiyetini, yerini ve yayg?nl???n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? standart bir ergonomi arac?d?r. Bu ölçe?in Türkçeye uyarlanması, O. Erdinç, K. Hot ve M. Özkaya taraf?ndan 2011 y?l?nda gerçekte?tirilmis?tir. Uyarlama çal??ması, ölçe?in Türk kültüründe ve çal??ma popülasyonlar?nda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam???tır. CK?RÖ, özellikle çal??ma ortam?ndan kaynaklanan fiziksel zorlanmalar?n ve risk faktörlerinin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Cornell Kas ?skelet Rahats?zli??? Ölçe?i, Kas ?skelet Rahats?zli?klar?, Ergonomi, Mesleki Sa?lık, A?r? De?erlendirmesi, Vücut Haritas?, Çapraz-Kültürel Uyarlama.

Yazarlar

O?uzhan Erdinç, Kür?at Hot, Murat Özkaya.

Amaç

Cornell Kas ?skelet Rahats?zli??? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin vücutlar?n?n farklı bölgelerinde (boyun, omuz, sırt, bel, kol, el, bacak vb.) deneyimledikleri rahats?zlik veya a?r? düzeylerini sistematik bir ?ekilde kaydetmektir. Ölçek, yalnızca a?r?n?n varlı???n? de?il, aynı zamanda rahats?zli???n ?iddetini, sıklı???n? ve süresini de ölçerek, i?yerindeki riskli pozisyonlar veya görevler ile K?SR aras?ndaki ili?kiyi ortaya ç?karmayı hedefler.

Türkçe uyarlama çal??ması özelinde amaç, orijinal ?ngilizce ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak Türk çal??ma popülasyonuna uygulanabilirli?ini sa?lamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki i? güvenli?i ve ergonomi uzmanlar?n?n standart ve kültürel olarak uygun bir de?erlendirme arac? kullanması mümkün hale gelmiştir.

Yapı

CK?RÖ, bireyin kendi bildirimine dayalı bir ölçektir ve temel olarak kas iskelet rahats?zli??? yap?s?n? ölçer. Ölçek, genellikle bir vücut haritası içerir ve kat?lımcılardan belirli vücut bölgelerinde (örneğin, sağ omuz, sol diz) son bir hafta veya bir ay içinde hissettikleri rahats?zli?klar? i?aretlemeleri istenir.

Ölçek, üç ana boyutu de?erlendiren maddelerden olu?ur: 1) Rahats?zl???n yeri (vücut haritas?), 2) Rahats?zl???n ?iddeti (genellikle 0'dan 10'a kadar bir ölçekte veya Likert tipi bir derecelendirme ile), ve 3) Rahats?zl???n s?kl??? ve süresi. Bu çok boyutlu yap?, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere sadece bir a?r? skoru de?il, ayn? zamanda rahats?zl???n fonksiyonel etkileri hakk?nda da detayl? bilgi sunar.

Geçerlik

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, genellikle yap? geçerli?i ve içerik geçerli?ine odaklanm??t?r. Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel e?de?erlili?in sa?lanmas? için çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm??t?r.

Erdi? ve ark. (2011) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla faktör analizi veya bilinen di?er geçerlik ölçütleri (örne?in, di?er güvenilir a?r? ölçekleriyle korelasyon) kullan?lm??t?r. Ölçe?in, beklenen teorik yap?y? ölçtü?ünü ve ilgili di?er de?i?kenlerle tutarl? ili?kiler sergiledi?ini gösteren sonuçlar, CK?RÖ'nün Türk popülasyonu için geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir. Ancak, tam geçerlik detaylar? (örne?in, kriter geçerlik katsay?lar?) için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeklerin psikometrik aç?dan sa?lam olmas? için güvenilirli?in kan?atlanmas? esast?r. CK?RÖ'nün Türkçe uyarlamas?nda güvenilirlik, genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleriyle incelenmi?tir.

?ç tutarl?l?k analizleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. CK?RÖ'nün alt bölümleri ve toplam puan? için hesaplanan Cronbach Alfa de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirir; bu da ayn? ki?iye farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar elde edilip edilmedi?ini gösterir. Bu güvenilirlik kan?tlar?, ölçe?in ölçtü?ü kas iskelet rahats?zl??? düzeylerinin tutarl? ve kararl? oldu?unu ortaya koyar.

Faktör Analizi

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i, vücudun farkl? bölgelerine odaklanan maddelerden olu?tu?u için, faktör analizinde genellikle vücut bölgesi bazl? alt faktörlerin ortaya ç?kmas? beklenir (örne?in, üst ekstremité, alt ekstremité, gövde). Erdi? ve ark. (2011) taraf?ndan yap?lan çapraz-kültürel uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamak amacıyla faktör analizini kullanm??t?r.

Yap?lan analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemeli ve her bir alt faktörün (vücut bölgesi)

kendi içinde yüksek iç tutarlı?a sahip oldu?unu göstermelidir. Bu, ölçe?in sadece genel bir rahats?zlik puan? vermekle kalmay?p, aynı zamanda rahats?zli??n bölgesel da??ı?m?n? da do?ru bir ?ekilde tespit edebildi?ini kan?tlar.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation). Orijinali Cornell Üniversitesi Ergonomi Laboratuvar? tarafından geli?tirilmiş bir öz bildirim envanteridir.

Format: Ka??t tabanlı? anket ve vücut haritas? format?nda olup, kat?lımc?lar?n vücut bölgelerindeki rahats?zlik düzeylerini i?aretlemelerini gerektirir. Derecelendirme format? orijinalinde s?kl?k ve ?iddet için ayrı puanlama sistemlerini içerir (Örne?in, ?iddet için 0-10 görsel analog veya 4-5 puanlı? Likert ölçe?i).

Language Available: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

Population Group: Çal??an yeti?kin popülasyonlar (özellikle mesleki risk alt?ndaki gruplar, örne?in ofis çal??anlar?, sanayi i?çileri).

Age Group: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Population Details: Uyarlama çal??ması?, mesleki risk ta??yan belirli bir çal??ma grubunda gerçekleştirilmiştir. Orijinal ölçek, geni? bir endüstriyel ve ofis ortam? yelpazesinde kullan?lmak üzere tasarlanmıştır.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemi. Bireyler, son zaman dilimi içinde (genellikle son 7 gün veya 1 yıl) vücutları?n 20'den fazla bölgesinde hissettikleri a?rı?, rahats?zlik, uyuma veya kar?ncalanma gibi semptomları? derecelendirir.

Anahtar Kelimeler

Mesleki Geçerlik, Güvenirlik, Ergonomik De?erlendirme, ?? Sa?lı?? ve Güvenli?i, Vücut A?r?s?, Kas ?skelet Sistemi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: o.erdinc@hho.edu.tr

Correspondence Address: Çal??manın yapıldı?? dönemdeki kurumsal adresler (Erdoğan, Hot ve Özkaya'nın 2011 yılındaki akademik bağlantıları).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i'nin orijinal versiyonu akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m için genellikle eri?ilebilirdir. Türkçe uyarlama, 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r (Erdoğan, Hot & Özkaya). Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif ücretleri hakkında kesin bilgi için sorumlu yazar O?uzhan Erdoğan veya orijinal ölçek sahipleri ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Erdoğan, O., Hot, K., & Özkaya, M. (2011). Turkish version of the Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire: cross-cultural adaptation and validation. *Work*, 39(3), 251-260. doi: 10.3233/WOR-2011-1173

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [cornell-musculoskeletal-discomfort-questionnaire-toad.pdf](#)

Cornell Kas ?skelet Rahats?zl??? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır. Ölçek, bir vücut haritas? ile birlikte, vücudun farklı bölgelerindeki (örneğin boyun, sırt, dizler, bilekler) rahats?zl???n ?iddetini, s?kl???n? ve süresini ölçen sorulardan oluşmaktadır. Tipik olarak, kat?l?mc?lardan a?a??daki bilgileri derecelendirmeleri istenir:

Vücudun hangi bölgelerinde rahats?zl?k hissettiniz?

Bu rahats?zl?k ne kadar ?iddetliydi? (Örn: Hiç yok - Dayan?lmaz)

Bu rahats?zl??? ne s?kl?kla hissettiniz? (Örn: Asla - Her zaman)

Bu rahats?zl?k ne kadar sürdü? (Örn: Bir saatten az - Tüm i? günü boyunca)